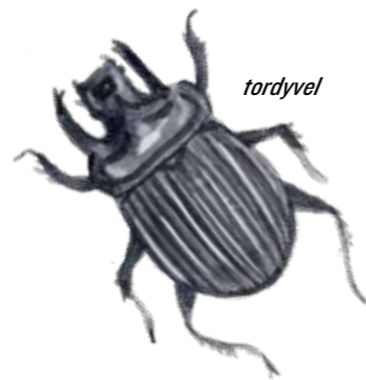

Spännande FAKTA

tor dyvel

MUMIE

En mumie är en människo- eller djurkropp som torkats ut och ibland behandlats för att kunna bevaras. I det forntida Egypten mumifierade man kroppar eftersom att man trodde på ett liv efter döden. Samma kropp som man hade haft medan man levte skulle man kunna leva vidare i, om domarna tyckte att man skulle få sitt liv tillbaka.

Hur kroppen behandlades i det gamla Egypten berodde på vem man var. Var man fattig blev man begravd i en grop i öknen och kroppen torkades då ut på ett naturligt sätt. Var man rik, togs lungor, lever, magsäck, tarmar och ibland även hjärna ut. Hjärnan kunde då slängas, medan de andra organen skulle sparas. En mumie är oftast insvept i linnetyg och kan ha olika amuletter instoppade inuti lindorna. För att mumien skulle dofta gott, kunde man stoppa i kryddpåsar med t.ex. kanel och kardemumma!

När man mumifierade djur så var det för att antingen för att de var husdjur eller för att representerade olika gudar.

BANKDISKEN

Medelhavsmuseets lokal har tidigare varit banklokal. Först kallades banken för Inteckningsbanken AB och därför står det IB på pelarna. Den stora hallen har formats med inspiration av ett palats i den italienska staden Bologna, Palazzo Bevilacqua. Centralhallen i mitten ser ut som ett romerskt Atrium (en öppen ljusgård), fast med glastak på. Runtom i hallen finns bankdisken som tillverkats i en speciell grön marmor som kommer från Kolmården och kallas just Kolmårdsmarmor. Senare blev Inteckningsbanken Handelsbanken och fanns kvar till 1977.

AMULETTER

Amuletter är beskyddande symboler som man genom tiderna använt som skydd mot sådant som man var orolig för. I det gamla Egypten placerades amuletter ofta inuti mumiens lindor, men de lades också in i kroppen efter personens död. Amuletterna kunde se ut på olika sätt och tillverkas i olika material, som t.ex. trä, keramik, fajans och guld. Amuletterna kan se ut som exempelvis ögon, pelare, livssymboler (Ankh), människor och skalbaggar. En av de mest populära symbolerna var hjärtskarabén som skulle skydda den dödes hjärta.

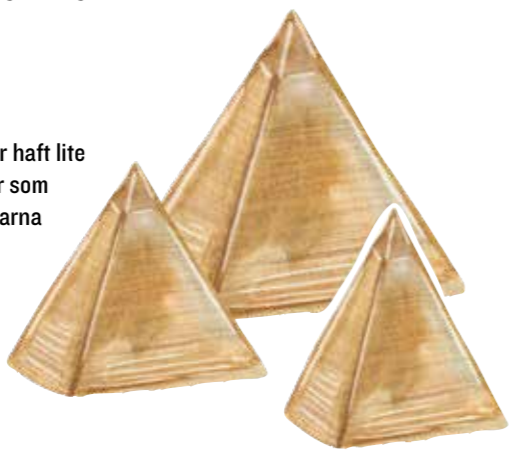
BASTET

Katter var väldigt populära och lyckobringande djur i det gamla Egypten. Förutom att bringa lycka till hemmet var de även väldigt duktiga på att hålla hemmet rent från ormar och möss. När en katt dog kunde hela familjen gå sorgklädda.

Som gudinna kallades hon för Bastet och var bland annat krigets, kärlekens och vinets gudinna. Hon kunde både se ut som kvinnan med katthuvud eller som hel katt. Mest dyrkad var hon i staden Bubastis i Nildeltat. Bubastis betyder Bastets hus. Det fanns tempel helgade till Bastet och där fanns ofta levande katter. När dessa katter dog, balsamerades de och fick en ärofylld begravning.

PYRAMID

Pyramider har funnits i många olika kulturer och har haft lite olika syften. I det gamla Egypten byggdes pyramider som gravar åt faraoner. Tanken var att de skulle ge kungarna evigt liv samtidigt som man skulle minnas dem. De mest berömda pyramiderna är de som byggdes i Giza mellan 2600-talet – 2500-talet f.Kr.

Det krävdes många människor för att bygga pyramiderna, både slavar och bönder. Det finns många teorier kring hur det gick till när de byggdes.

Visste du att det finns över 100 pyramider i Egypten? Eller att ett pyramidblock oftast väger 2,5 ton? Det är lika mycket som 2–3 personbilar!

SKARABÉ

Skarabén var en mycket viktig symbol i det gamla Egypten. Den ser ut som en dyngbagge, och eftersom dyngbaggen äter bajs och rullar på stora bollar av kobajs, tyckte forn-egyptierna att bollen såg ut som solen och att skarabén puttade solen över horisonten. Dyngbaggen brukar ta ner dyngbollen under marken på natten för att därefter ta upp den på morgonen. Skarabén såg därför ut att ta ner solen och ta upp den så att en ny dag skulle gry. Det blev därför en symbol för solen, för pånyttfödelse, återuppståndelse och en evighetssymbol. Som gud kallas skarabén Khepri.

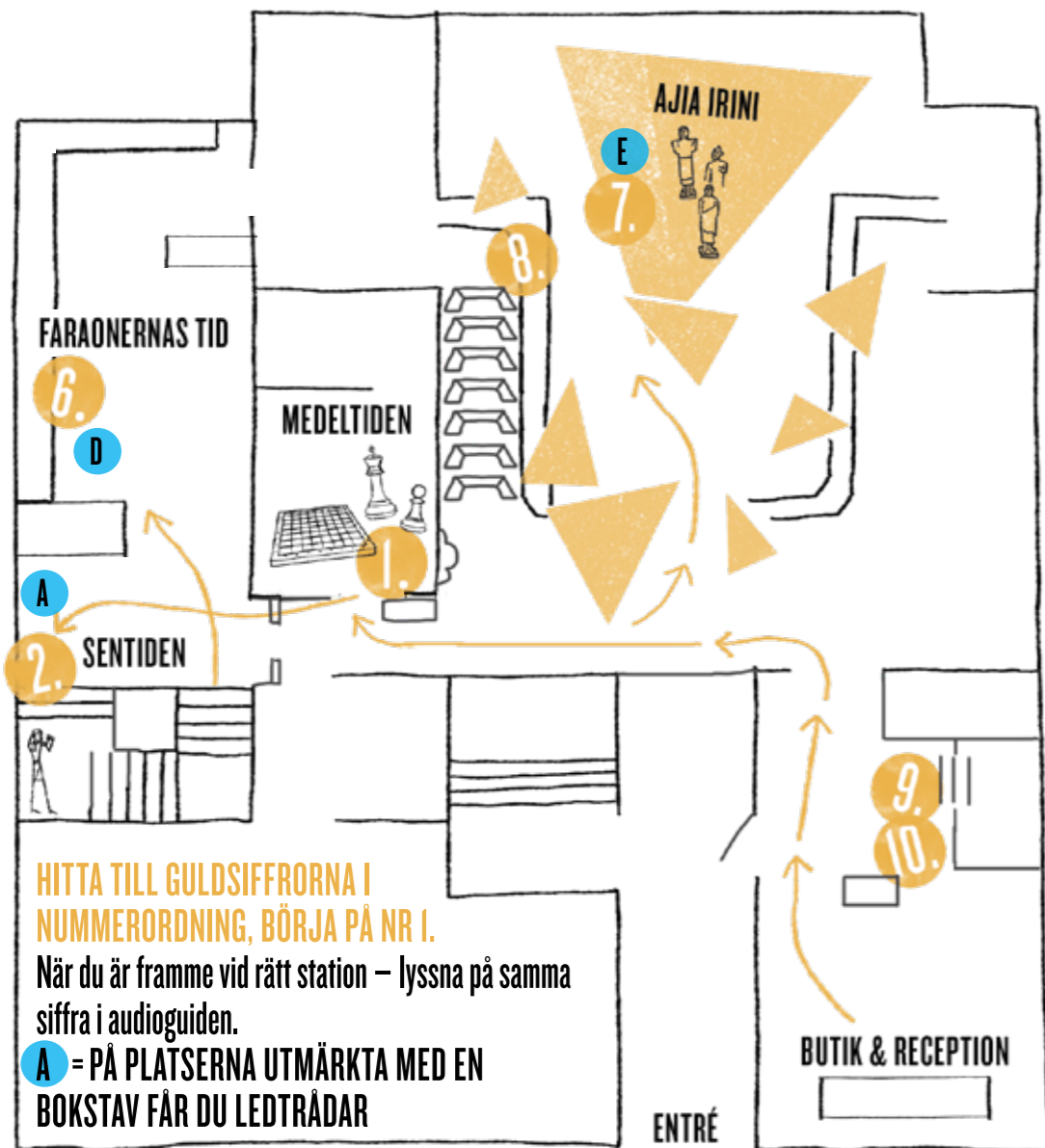

JAKTEN på GULD, SKARABÉN

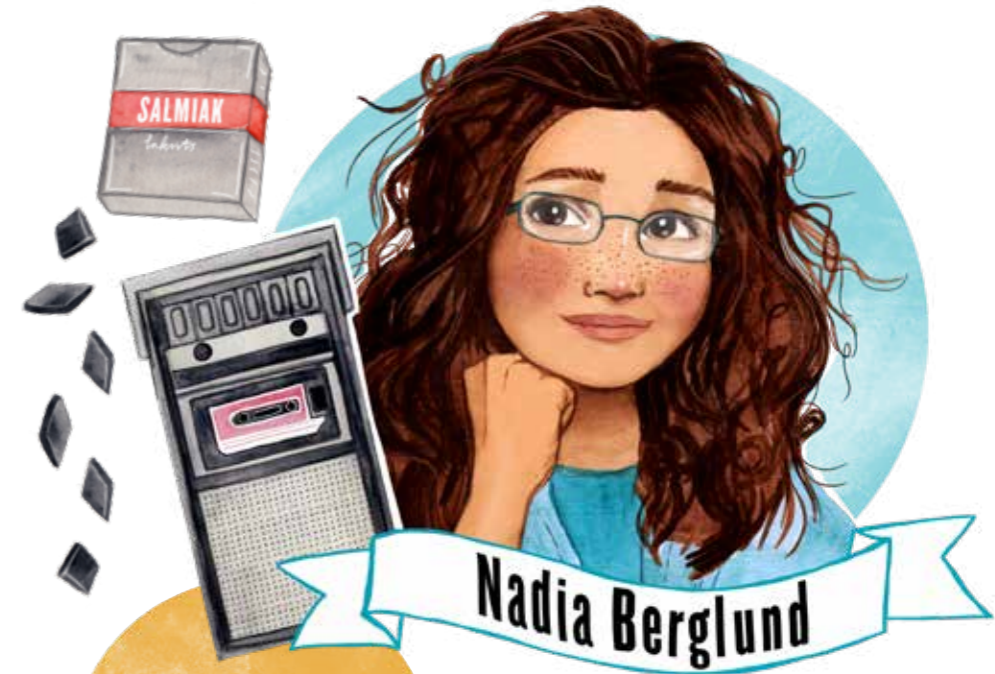
Medelhavsmuseet i samarbete med Bonnier Carlsen

Med inspiration av:
Tor dyveln flyger i skymningen av Maria Gripe

SVARA PÅ FRÅGAN FÖR LEDTRÅD A
LEDTRÅD I
 VAD BEHÖVER DU HITTA FÖR ATT STOPPA APOPHIS?
 1. Guldkarabén
 2. En orm
 3. En sol

FAKTA OM MIG ...

ÅLDER
11 år

FAMILJ
Pappa Jonas, mamma Sirin

INTRESSEN
Det forntida Egypten, spela in radio och samla på fossil.

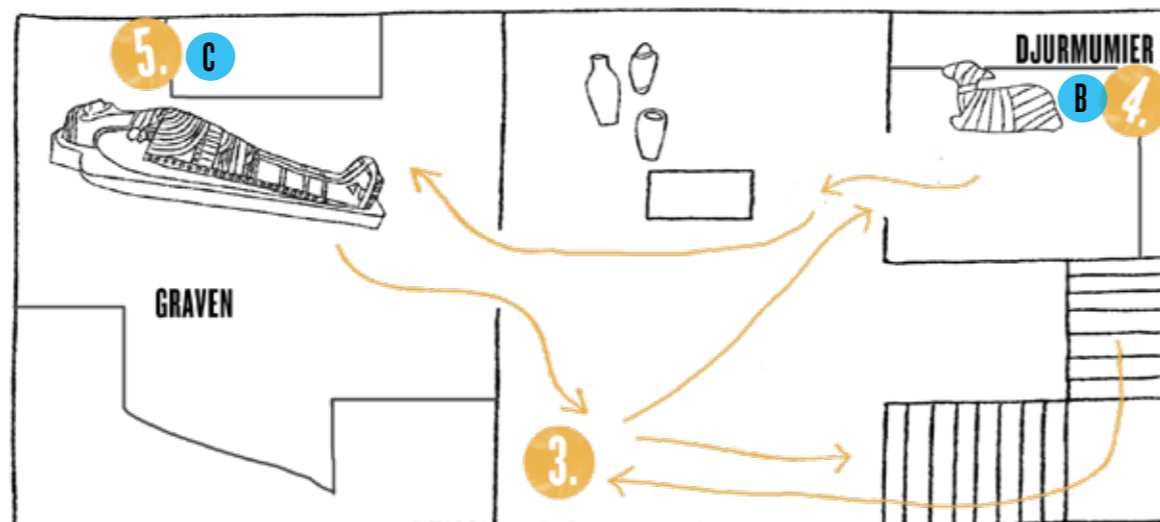
LEDTRÅDAR

Fyll i ledtrådarna här. Lyssna noga, du hör dem längst med ljudspåret. Du hittar frågorna för ledtråd A och E här bredvid kartorna. Svaren hör du vid stopp 2 och 7. Resten av ledtrådarna får du på vägen.

A	B	C	D	E
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
+	+	+	+	+
-	-	-	-	-
=				

SVAR: 3, _ _

SVARA PÅ FRÅGAN FÖR LEDTRÅD E
LEDTRÅD E
 HUR MÅNGA SKARABÉER HITTAR DU HOS DE MÅNGA LERFIGURERNA?
 Räkna skarabéerna i montern och skriv in antalet i de sista rutorna.

JAKTEN PÅ GULDSKARABÉN

Producent: Lina Svanberg
 Manus: Elsa Gellermark och Erik Norwald
 Röster: Olivia Almgren, Shebly Niavarani och Irmeli Gehring m.fl.
 Ljudproduktion: Johan Hörnqvist
 Illustration och grafik formgivning: Mio Sallanto
 Jakten på guldkarabén är ett samarbete mellan Medelhavsmuseet och Bonnier Carlsen